

Patērētāju kooperācijas saimnieciskā un sociālā darbība

Patērētāju kooperācija kā saimnieciska un sabiedriska organizācija ir savdabīga tautas saimniecības sastāvdaļa rajonā. Tā apkalpo visus rajona iedzīvotājus, kuri vēlas izmantot mūsu pakalpojumus, bet galvenokārt savus paju biedrus.

Patērētāju kooperācija gadā realizē preces vairāk nekā par 3 miljoniem 300 tūkstošiem latu, sniedz ēdināšanas pakalpojumus pāri par 300 tūkstošiem latu, izcepam apmēram 3000 tonnu maizes un maizes izstrādājumu, saražojam 180 tonnas desu un vairāk nekā 13,6 tūkstošus dekalitru bezalkoholisko dzērienu. Esam vienīgā organizācija rajonā, kas nodarbojas ar preču vairumtirdzniecību. Dodam darbu 1000 rajona iedzīvotājiem.

Lai nodrošinātu iedzīvotājiem tirdzniecības un sadzīves pakalpojumus, darbojas apmēram 100 veikalu ar 9,4 tūkst. kvadrātmetru kopējo tirdzniecības platību, ēdināšanas uzņēmumi — 24 ar 124 sēdvietām, vairumtirdzniecības bāze ar 4353 kvadrātmetru kopējo noliktavu platību, maizes ceptuves, 1 desu cehs, viens bezalkoholisko dzērienu cehs, 3 nelielas frizētavas, 1 pirts, 55 autotransporta vienības, viesnīca ar 12 vietām. Ir sava arodvidusskola, 18 dzīvojamās mājas ar vairāk kā 85 dzīvokļiem.

Kā samērā liela daudznozaru sistēma, arī patērētāju kooperācija izjūt straujo saimniecisko un ekonomisko lejupslīdi rajonā. Praktisko ekonomisko sakaru nestabilitāte, bieži nepārdomāti un brīžiem haotiskie lēmumi cenu, finansu un nodokļu jautājumos destabilizē kooperācijas darbu. Arvien grūtāk ir saglabāt tās stabilo ekonomikas un finansu stāvokli.

Lai sekmīgi veiktu daudzveidīgo saimniecisko darbību, rajona patērētāju kooperatīvās organizācijas ir izveidojušas samērā spēcīgu materiāli tehnisko bāzi. Daži mūsu apsaimniekojamie objekti nav kooperācijas īpašums, tos nododam likumīgajiem īpašniekiem vai to mantiniekiem.

Lielākā daļa no visām ēkām un būvēm tomēr ir patērētāju kooperācijas īpašums, kas tika radīti pēckara gados. Pieaugošās inflācijas apstākļos ir problemātiska šo samērā lielo īpašumu uzturēšana un apsaimniekošana. Tāpēc nepieciešams izvērtēt katru objekta apsaimniekošanas efektivitāti, vajadzības gadījumā mainīt tā apsaimniekošanas un pārvaldīšanas formu.

Šeit varētu runāt par iznomāšanas iespējām jeb kooperatīvumu veidošanu akciju sabiedrībās. Šajā sakarībā gribētu vērst gan paju biedru, gan pagastu pašvaldību uzmanību, lai apdomīgi izvērtētu tirdzniecības tīkla izvietojumu pagastu teritorijās. Citādi var gadīties tā, ka pagastā nebūs neviena veikala — ne patērētāju kooperācijas, ne arī privāttirgotāja.

Izvērtējot kooperatīvo īpašumu, nevar domāt tikai par tā samazināšanos, nākotnē tam jāpaplašinās. Tas varētu būt, palielinoties mūsu biedru skaitam un apvienojoties ar piensaimnieku, lauksaimnieku un citām sabiedrībām. Tas radītu labvēlīgus apstākļus īpašuma efektīvai apsaimniekošanai.

Ļoti jūtīga un efektīva finansu svira ir cenu veidošanas mehānisms, tāpēc tirgus cenu izpētei jāklūst par vienu no svarīgākajiem jautājumiem. Lai nodrošinātu stabilu un konkurētspējīgu pārdošanas cenu līmeni patērētāju kooperācijas uzņēmumos (veikalos), speciālistiem uz vietām jāanalizē visi ar tirdzniecību saistītie izdevumi. Jālikvidē neražīgās izmaksas.

Lai efektīvi izmantotu finansu rezerves rajona mērogā, veidojam centralizētas programmas preču resursu un izejvielu iepirkšanā, centralizējot līdzekļus šo programmu īstenošanai.

Būtisku ietekmi uz mūsu finansiālajiem rādītājiem atstāj sadarbība ar Latvijas bankām. Pēdējo divu gadu laikā kredītu procentu likmes ir bijušas ļoti augstas, pat līdz 120%, nepieciešams stingri izvērtēt pieprasīto aizņēmumu lielumu un termiņu, kas savukārt iespaido preču resursu iepirkumu daudzumu un sortimentu.

Šajā sakarībā, lai palielinātu apgrozības līdzekļu apjomu, centrālās savienības «Turība» valde strādā paju biedru kredītsabiedrības veidošanā un arī mūsu rajona kooperācijas darbinieki te aktīvi piedalās. Tā būs tās biedru organizēta un vadīta finansiāla rakstura pašpalīdzības iestāde.

Lai pilnvērtīgāk izmantotu apgrozības līdzekļus, ir jāizslēdz to sadrumstalotība un neefektīva izmantošana. Tāpēc esam pārgājuši uz vienotu norēķinu sistēmu, par katru saimniecisko vienību saglabājot ienākumu un izdevumu tāmes.

Ir jāpāriet uz bezskaidras naudas norēķiniem ar preču piegādātājiem, bet šādai kārtībai būtu jābūt visos Latvijas Republikas uzņēmumos, neatkarīgi no to īpašuma formas.

Rajona patērētāju kooperācija ir viena no lielākajām nodokļu maksātājām rajonā. 1993. gadā dažādu nodokļu un nodevu veidā ir iemaksāts valsts budžetā vairāk nekā 285 tūkstošu latu. No katra m/t saņemtā lata nodokļu veidā budžetā ir ienācis Ls 0,09.

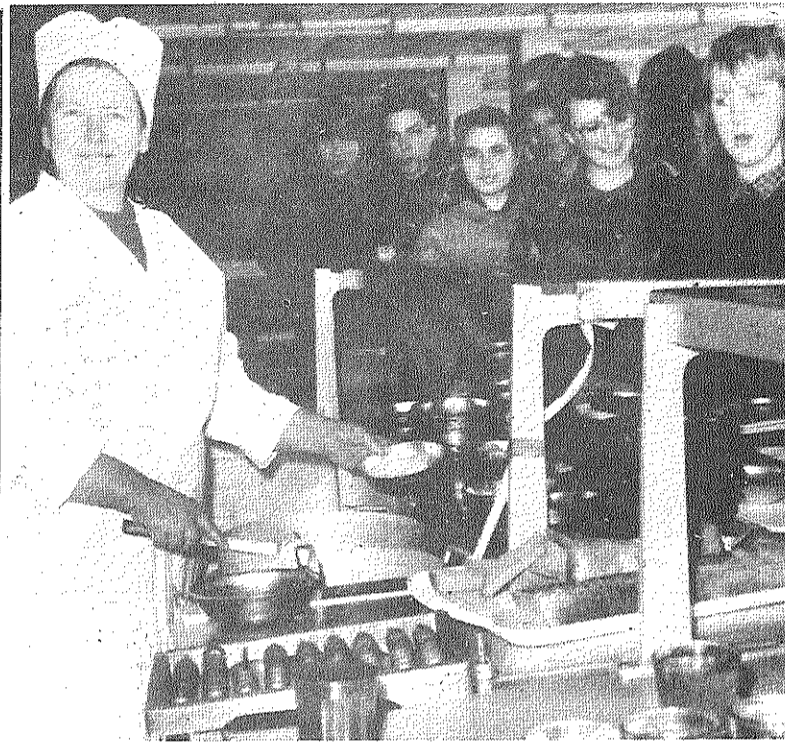
Patērētāju kooperācija vēl nesen bija galvenā augļu, ogu un dārzeņu iepircēja. Bija izveidoti starprepublikāniskie sakari lauksaimniecības produkcijas un izejvielu piegādēs. Tā kā nav noslēgti starpvalstu līgumi, lauksaimniecības produkcijas un izejvielu iepirkuma apjomi pēdējos gados ir krasi samazinājušies, tāpēc paju biedru un zemnieku izaudzētā produkcija tiek iepirkta tikai rajona vajadzībām.

Centrālā savienība «Turība» ir izstrādājusi un realizē pārtikas graudu ražošanas un iepirkšanas mērķprogrammu, lai nodrošinātu veikalus ar kvalitatīvu maizi un miltu izstrādājumu plašu sortimentu.

Aicinu visus rajona patērētāju kooperācijas paju biedrus un strādājošos būt vienotiem. Atbalstīsim tās programmas, kuras esam izstrādājuši un kuras vēl izstrādāsim un pieņemsim.

Būsim prasīgi ne tikai pret sevi, bet drošāk cīnīsimies arī pret tām negatīvajām parādībām, kas ir ap mums.

L.ŠUSTOVS,
Preiļu RPBS valdes priekšsēdētājs

■ Garšīgi un sārtīgi — tā saka Jaunaglonas lauksaimniecības skolas audzēkņi par maltītēm, ko gatavo pavāre Vija Dzalbe (attēlā). Foto — Jānis Silichis
Par sabiedrisko ēdināšanu Aglonā — 3. lpp.

Sniegto pakalpojumu apjoms palielinās

◆ Kā patstāvīga struktūrvienība Preiļu RPBS sastāvā Aglonas patērētāju biedrība izveidojās 1991. gada martā.

Tā sagadījās, ka tā paša gada pavasarī izrādījās liktenīgs Aglonas sadzīves pakalpojumu namam. Tas kļuva nerentabls un ar toreizējā saimnieka — Preiļu SPK un ar Preiļu rajona izpildkomitejas lēmumu nōnāca Aglonas pagasta bilancē.

Jāatzīst, ka patērētāju biedrība uzņēmās lielu risku, nopērkot nama ēku un pirti, taču tas tika darīts, lai saglabātu ciema iedzīvotājiem sadzīves pakalpojumus un iespēju robežās tos pat papildinātu.

Sakarā ar to, ka ēkas bija ļoti sliktā stāvoklī, bija nepieciešama diezgan pamatīga rekonstrukcija gan nama, gan pirts ēkā. Tikai pirts remontam vien tika izlietots vairāk nekā Ls 5000.

Tagad tie Aglonas PB biedri, kuri ir nomaksājuši pilno paju — tas ir Ls 7,5, saņem atvieglojumus un maksā par pirts pakalpojumiem tikai 50% no biļetes cenas.

Jāpiebilst, ka paju biedriem ar pilno paju paredzēti arī citi atvieglojumi. Piemēram, lielgabariņa preces (mēbeles, velosipēdi, mopēdi u.c.) tiek pārdotas par ievērojami pazeminātām cenām.

Ar gandarījumu var atzīmēt, ka joprojām darbojas, pie tam samērā labi, frizētava, šūšanas ateljē, noma. Šos pakalpojumus sniedzam bijušajā pakalpojumu nama ēkā. Turpat ir iespēja divreiz nedēļā nodot remontā apavus un var pasūtīt izgatavot jaunus apavus.

Domājot par klientu apkalpošanas uzlabošanu, šogad mūsu frizētava uzsāks sadarbību ar paauslaveno rietumvācu firmu «Wella». Šī firma ir viena no pazīstamākajām skaistumkopšanas un ārstnieciskās kosmētikas līdzekļu ražotājām Eiropā. Produkcija ir ļoti daudzveidīga un

paredzēta visdažādākajām gaumēm un vēlmēm. Arī mūsu friziere — Anita Pupica — nupat firmas «Wella» speciālkursos ir apguvusi nepieciešamās zināšanas un iemaņas darbam ar firmas produkciju. Tagad klients var izvēlēties sev atbilstošu, vēlamu matu krāsu, balzāmu, šampūnu, laku un citas nepieciešamās vielas un līdzekļus pēc speciāliem firmas katalogiem un savlaicīgi to visu arī pasūtīt. Ja ir nepieciešams, friziere sniedz arī konsultācijas.

Tuvojas pavasarī — laiks, kad atplaukst daba un arī daļā dzimuma pārstāves vēlas būt kā visbrīnišķīgākie ziedi — katra savādāka, savdabīgāka, neatkarotājama. Ja arī jūs gribat veidot savu tikai jums piemītošu veidolu, nāciet — mēs esam kopā ar «Wella», mēs esam ar jums un varam palīdzēt.

Klientus ar pavasarīgiem pasūtījumiem labprāt gaida arī šūšanas cehs, kur strādā prasmīgas un rūpīgas meistares. Cehā top dažādi sieviešu un vīriešu apģērbi, arī citi šūtie izstrādājumi. Praktiski ir iespēja izpildīt visdažādākos pasūtījumus.

Nomas punkts pašreiz piedāvā veļas mašīnas, traukus, galda piederumus. Lai paplašinātu pakalpojumu klāstu, drīzumā tiks ieviesti arī jauni pakalpojumi. Kādi... Tas, varbūt, pagaidām lai ir noslēpums. Jāsaka, tie lielākoties būs paredzēti skolēniem, jauniešiem un, varbūt, iepatiksies arī vecāka gadagājuma cilvēkiem. Laiks rādīs.

Mēs būsim ļoti pateicīgi par jebkuriem klientu ierosinājumiem un domām, kas attiecas uz mūsu darbību.

Lūdzu, atbalstīsim viens otru un izdevīgi sadarbosimies!

L.Pumpiņa,
Aglonas PB priekšsēdētāja

■ Livānu universālveikala 1. sekcijas vadītāja H. Turkupole un pārdevēja I. Buceniece laipni apkalpos ikvienu pircēju. Foto — Ilgvars Upītis

Pārtikas preču tirdzniecības organizācija Preiļu patērētāju biedrībā

◆ Aizvadīts vēl viens gads straujā pārbūves periodā. Kooperācijā ir būtiski izmainījusies preču iepirkšanas sistēma, nav preču fondu, sadales, kā tas bija agrāk. Stabilizējas sadarbība ar republikā esošajām rūpnīcām un fabrikām.

C/s «Turība» ir noslēgusi piegādes līgumus ar lielākajām konditorejas ražotājām: v/u «Staburadze», «Laima», «Uzvara», ar apvienībām «Latvijas balzams», «Rīgas vīni», ar labības pārstrādes kombinātiem u.c. par preču piegādi visai kooperācijas sistēmai.

Pārveidojas un nostiprinās pārtikas preču piegādes sistēma arī Preiļu patērētāju biedrībā. Gaļu, dārzeņus un pienu Preiļu pilsētas iedzīvotājiem iepērkam no sava rajona ražotājiem un zemnieku saimniecībām pilsētas pārtikas preču veikalos. No akciju sabiedrības «Preiļu siers» saņemam krējumu, biezpienu, sieru. Tomēr gan mūsu, gan visu pircēju vēlēšanās būtu, lai a/s «Preiļu siers» paplašinātu piena produkcijas sortimentu: uzsāktu kefīra, fasētā sviesta, jogurtu, vārīto sieru u.c. piena produkcijas ražošanu. Šie produkti nebūtu jāved no cita rajona piena piegādātājiem.

Pienu, gaļu Preiļu pilsētas iedzīvotājiem iepērkam no rajona zemniekiem un paju sabiedrībām, priekšroku dodot paju biedriem un, protams, ievērojot sanitārās un veterinārās prasības šo produktu piegādē un realizācijā.

Gaļas piegādes laiks tiek iepriekš saskaņots ar veikala vadītāju, tāpēc gaļas pieņemšana veikalā notiek regulāri un pārdošanā tā ir svaiga, nesaldēta. Nepieciešamības gadījumā gaļas piegādei varam piedāvāt savu transportu. Pilsētas pārtikas preču veikalos nelielos daudzumos no iedzīvotājiem tiek iepirkti arī dārzeņi, augļi.

Desu izstrādājumi tirdzniecībā Preiļu patērētāju biedrības veikalos ir Preiļu desu ceha ražotā produkcija, kas ir kvalitatīvāka nekā daudzu citu ražotāju izstrādājumi, un tikai sortimenta paplašināšanai desu izstrādājumus piedevam no citiem ražotājiem.

Arvien vairāk mūsu veikalos parādās jauni maizes izstrādājumi, kurus ražo pašu sistēmas Aglonas maizes ceptuve un regulāri veic to piegādi veikalos, vienlaicīgi arī piegādājot sabiedriskās ēdināšanas ražotos konditorejas izstrādājumus, ko labi pieprasa lauku pircēji.

Lai mūsu pircējiem būtu ērtāka preču iegāde un plašāka izvēle, visos pārtikas preču veikalos ierīkotas zivju produktu, dārzeņu

nodalās, tirgojam sabiedriskajā ēdināšanā ražotos kulinārijas un konditorejas izstrādājumus. Lauku iedzīvotājiem pārtikas piegādi veicam divas reizes nedēļā.

Veikalos «Kooperators» un «Dzērēni» izveidojam kafetērijas tipa nodalās, kur var izdzert tasi kafijas vai tējas.

Turpinā darbu arī mūsu autoveikals, kurš apkalpo attālo ciemu iedzīvotājus, kur nav stacionāro veikalu. Protams, nav vajadzības tam apstāties ne pie savu, ne citu tirgotāju sliekšņa. Autoveikala darbības mērķis ir apgādāt ar pirmās nepieciešamības precēm tos lauku iedzīvotājus, mūsu paju biedrus, kuriem nav tuvumā veikala. Tā darbību mēs arvien vairāk paplašinām un gaidām no saviem pircējiem priekšlikumus par jaunu tirdzniecības vietu atvēršanu.

Marta sākumā atvērts jauns veikals Sutru pagastā, kuru saviem paju biedriem bijām sen parādā.

Savā darbībā mēs necenšamies aizrauties ar importa preču iepirkšanu un piegādi veikalos. Mēs jūtamies atbildīgi par savā valstī pašu cilvēku rokām sarāžoto preču realizāciju.

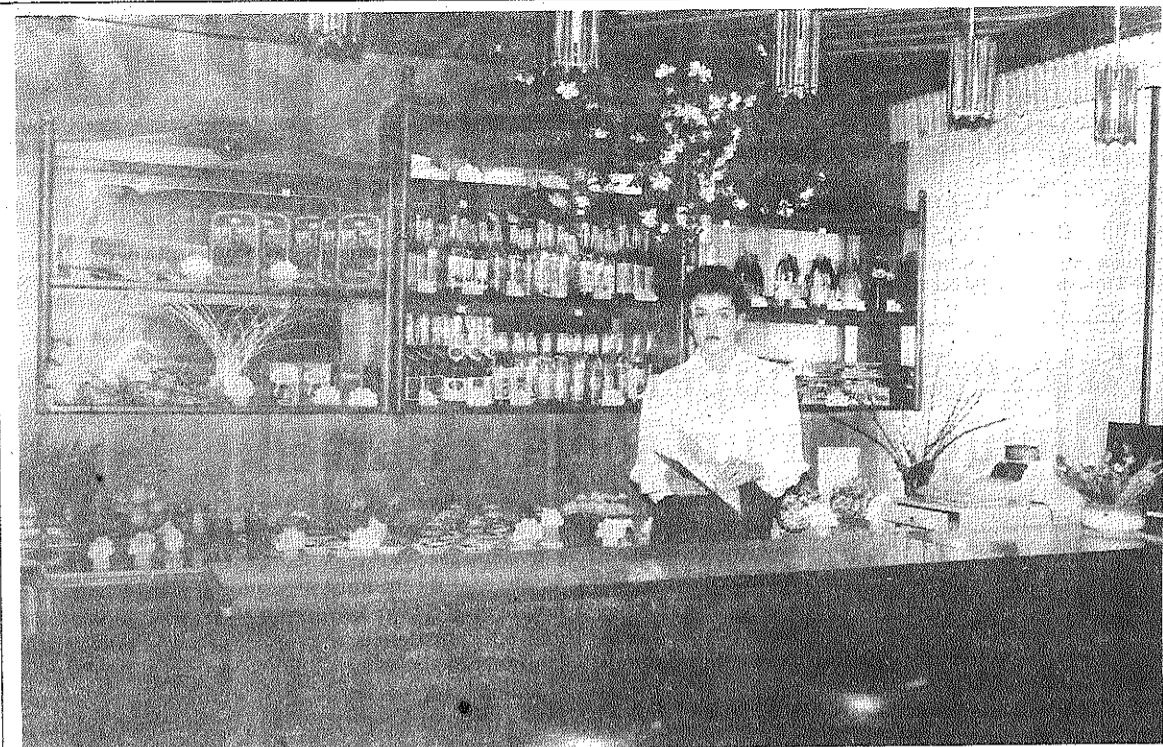
Dažreiz pircēji izteikuši pārmēģinājumus, ka mūsu veikalos, salīdzinot ar privāttirgotājiem vai tirgu, ir augstākas cenas miltiem, cukuram, alkoholam, tabakas izstrādājumiem. Šinī sakarā var teikt tikai vienu — mēs iepērkam un realizējam preces atbilstoši valdības lēmumiem.

Kontrabandas ceļā iegūtā prece ir un būs lētāka, tirgotājam peļņa lielāka, taču galarezultātā zaudētājos paliek visi: gan pensionāri, gan budžeta organizāciju darbinieki, gan zemnieki. Jo kā gan no zemnieka var iepirkt un pārstrādāt graudus, cukurbietes, ja paši pirksim kontrabandas ceļā ievestas preces no citām republikām, stimulējot citu valstu ražotājus. Pie tam ļoti bieži šī produkcija ir apšaubāmas kvalitātes.

Tomēr mēs jūtam, ka arvien vairāk pircēji atgriežas iepirkties mūsu sistēmas veikalos, un mēs par to jūtam, cienījamie pircēji, esam pateicīgi.

O.Kukare,

Preiļu patērētāju biedrības valdes priekšsēdētāja

■ Kafejnīca «Ija» Līvānos. Jūs vienmēr laipni apkalpos Inta Kalmane.

■ Kafejnīca «Līvena». Bārmēnis Edgars Lācis. Foto — Ilguars Upītis

Ražošana patērētāju kooperācijā

◆ 1993. gads Preiļu RBPS sagādes un ražošanas apvienībai bija smagu pārbaudījumu un meklējumu gads ražotāju konkurences apstākļos. Savu sarāžoto produkciju mēs regulāri, pēc grafika piegādājam mūsu rajona paju biedriem caur mūsu tirdzniecības uzņēmumiem.

Neskatoties uz konkurenci, 1993. gadā sarāžojām 2949,4 tonnas maizes, tajā skaitā 1012 tonnas baltmaizes, kā arī 183 tonnas desu izstrādājumu un 13625 dekalitrus limonādes. Vidēji diennaktī cepam 13,8 tonnas maizes un baltmaizes izstrādājumu, no tām 2,3 tonnas — klona maizes.

Sarāžotā maizīte galvenokārt tiek realizēta rajona kooperācijas veikalos, kā arī realizējam maizi, baltmaizi kooperatīviem, individuāliem uzņēmumiem gan savā rajonā, gan kaimiņu rajonos.

No Aglonas maizes ceptuves apkalpojam 22 individuālos uzņēmumus, bet no Līvānu maizes ceptuves — 18.

Veidojoties konkurencei, līdz ar to mainoties cenām, sortimentam, arī mūsu apvienības speciālisti sistemātiski domā par sortimenta maiņu, meklē lētākas izejvielas, kas samazina maizes un baltmaizes pašizmaksu.

Kas sadārdzina maizes un baltmaizes pašizmaksu? Tās ir apgrozības izmaksas, kas sastāv no visiem ar ražošanu saistītajiem izdevumiem.

Vislielākais īpatsvars pašizmaksā, protams, ir izejvielām, tas ir

— 70,5%, transportam — 1,2%, gāzei, elektroenerģijai — 5,9%, sociālajai nodrošināšanai — 4,4%, kārtējiem remontiem, telpu uzturēšanai, mazvērtīgā inventāra nolietošanai, amortizācija — 1,9%, ūdens, kanalizācija, apkure, apsardze, vērtību apdrošināšana, sakaru izdevumi, darba alga, komandējumi un pārējās izmaksas — 16,1%.

Aizvadītajā gadā pēc Ministru Padomes lēmuma Nr.458 no sarāžotās maizes ieņēmumiem 10%, tas ir Ls 5028, pārskaitījām sociālās labdarības fondā.

Lai realizētu CS «Turība» izstrādāto pārtikas graudu ražošanas un iepirkšanas mērķprogrammu, nodrošinātu pircējus ar kvalitatīviem plaša sortimenta rupjmaizes un baltmaizes izstrādājumiem, esam vairākkārt piedalījušies republikas kooperācijas semināros, kur notika jauno maizes izstrādājumu degustācija. Arī mēs savā rajonā esam sarīkojuši divas maizes, baltmaizes un desu izstrādājumu degustācijas.

Viens no uzņēmuma galvenajiem uzdevumiem — panākt produkcijas pašizmaksas samazināšanu, ražot maizi lētāku, svaigu un garšīgu. Tā kā maizes kvalitātē

galvenais ir miltu kvalitāte, tad brīžiem nākas izteikt pārmēģinājumus dzirnavām par piegādātājiem miltiem gan krāsas un garšas, gan lipīguma ziņā. Vienmēr esam atraduši kopēju valodu un apbūsēji pozitīvi atrisinājuši šos jautājumus.

Lai uzlabotu baltmaizes izstrādājumu kvalitāti, sākām pielietot uzlabotājpulveri no Dānijas, Vācijas, kas dod pozitīvus rezultātus, jo uzlabojas kukuliņa porainība un apjoms, gaišāks kļūst mīkstums, pagarinās maizes realizācijas termiņš.

Aglonas un Līvānu maizes ceptuvēs ražojam ar uzlabotāju: bulciņa ar riekstiem 0,3 kg, (1. šķiras milti), graudu maizīte 0,3 kg, (30% klijas, 70% 1. šķiras milti), radziņi ar klijam 0,3 kg (8% klijas, 92% 1. šķiras milti); pilsētas batons 0,350 kg (a/1 milti).

Lai saglabātu maizes realizācijas termiņu, drīzumā sāksim maizes fasēšanu, lai tā pircējiem nonāktu svaiga.

M.Bruzgule,
Preiļu RPBS sagādes un ražošanas apvienības direktore

Preiļu RPBS celtniecības grupa sakarā ar kapitālās celtniecības apjoma samazināšanos uzsāka darbu pēc saimnieciskā aprēķina metodes.

GALDNIĒKU DARBŅĪCA

veic darbus pēc rajona iedzīvotāju pasūtījumiem:

- izgatavo durvju un logu blokus pēc pasūtītāja izmēriem,
- gaļas un graudu uzglabājamās kastes, puķu paliktnus,
- puķu podus, stādu kastes,
- logu apdares listes,
- lopu un dzīvnieku ēdināšanas siles,
- zārkus, kapu soliņus,
- taburetes u.c. sadzīves priekšmetus.

Pasūtījumus pieteikt pa telefonu 23066. Galdnieku cehs atrodas Preiļos, Kooperatīva ielā 12 (blakus sagādes kantoriem).

Lētākās pusdienas - Aglonā

Aglonas vidusskolas ēdnīcā pusdieno vairāk nekā 200 bērnu. Pavāre Velta Šelegoviča saka:

— Mēs pusdienas gatavojam gandrīz visiem skolēniem. Ēdināšana ir lēta, varbūt, vislētākā visā rajonā. Pusdienu nauda ir 13 santīmi dienā, bet mācību gada sākumā audzēkņi maksāja tikai 10 santīmus. Vai mājās virtuvē vecāki par šādu naudiņu varētu sagatavot trīs siltus ēdienus? Tiesa, trīs reizes nedēļā ēdienkartē ir nedaudz gaļas un tās izstrādājumu, bet divas dienas iztiekam ar biežputrām, dārzeņiem, saldajiem ēdieniem. Šodien, kad produktu cenas ir lielas, bet gaļas cena aizvien pieaug, vajadzētu palielināt maksu par pusdienām arī mūsu skolā. Taču Aglonas pagasta ģimenes, protams, ar nelieliem izņēmumiem, ir vāji materiāli situētas, tāpēc pagaidām mēģinām maksu par bērnu ēdināšanu nepalielināt. Ja to darīsim, tad noteikti samazināsies to skolēnu skaits, kuri dabū siltu aizaidu.

Par piecdesmit bērniem maksā pagasts, jo šis ģimenes ir aprūpējamo skaitā. Vēl tikpat skolēnu pusdienas neēd vispār, jo iztiek ar līdzpaņemtām maizītēm. Bet ēst gribas visiem, īpaši bērniem, tāpēc ir parasta lieta, ka bariņš bērnu gaida pie virtuves durvīm, kamēr

paēdis citi. Viņi nesmādē, ka biežputra vai kartupeļi vairs nav tik silti, ka zupa nav kūpoša... Diemžēl arī tāda ir šodiena. Mēs cenšamies palīdzēt šiem bērniem. Žēl, ka nākas uzklaustīt divu ģimeņu (biznesmeņa un kāda Aglonas kunga) mīluļu skeptiskās piezīmes, ka skolas putra nav viņiem domāta... Tas, ka pusdienas ir lētākas nekā citu skolu ēdnīcās, Aglonā ir parasta lieta. Skolas dārzā izaugušie āboli, kāposti un burkāni, biežītes nonāk krogaldā.

Skolas direktors Feoktists Pušakovs sacīja tā:

— Mums ir izdevīgi, ka skolas ēdnīcu aprūpē Preiļu patērētāju kooperācijas ēdināšanas uzņēmums. Kaut vai tāpēc vien, ka pusdienas sanāk lētākas nekā to spētu izdarīt privātfirma.

Produktus atved ar uzņēmuma transportu, ir garantija, ka to kvalitāte ir laba. Bērniem ir iespēja nopirkt saldumus, maizītes. Nākotnē veiksīm virtuves remontu, ceļam iekārtot nelielu bufeti. Ēdnīcā strādā labi pavāri. Pagatavot pusdienas par tādu naudiņu vajag spēt prast, bet Veltai Šelegovičiai tas izdodas. Ne skolotāji, ne skolēni pusdienas nesmādē. Pavārei palīdz Stefānija Andrijevskā, kura te strādā jau gadu desmitus.

CS «TURĪBA» Preiļu kooperatīvā arodvidusskola

T-5 grupas audzēkņi skolas mācību veikalā. Foto - P. Bernāns

Skola dibināta 1974. gadā sākumā kā Latvijas Patērētāju biedrību savienības Preiļu mācību punkts — kadru kvalifikācijas paaugstināšanai. Ar 1976. gadu mācību punkts pārtop par profesionāli tehnisko skolu, kura gatavo pārdevējus un maizes cepējus patērētāju kooperācijas sistēmai.

Liela un neatlaidīga darba rezultātā 1985. gadā skolas kolektīvs piesaka sevi kā spējīgu dot audzēkņiem ne tikai arodiemaņas, bet arī vidējo izglītību, un skola kļūst par arodvidusskolu. 1990. gada maijā atvērta skolas mācību un ražošanas veikals «Celtnieks».

Divdesmit gados skolu ir absolvējis 2051 audzēkņis, tai skaitā 1879 pārdevēji, 104 maizes cepēji, 50 konditori un 18 pavāri.

Pašlaik skolā mācās 115 audzēkņi no Latgales un Vidzemes

novadiem, apgūstot pārdevēja, pārdevēja sagādnieka un komersanta arodus. Turpmāk, ņemot vērā izmaiņas valsts ekonomikā, audzēkņiem būs iespēja apgūt tikai komersanta amatu, kurš pavērs daudz lielākas perspektīvas.

Topošie komersanti apgūst organizēšanas un vadīšanas darbu kolektīvā, līgumu slēgšanas pamatprincipus, uzņēmumu finansēšanas, kredītēšanas un nodokļu sistēmu, preču un naudas uzskaiti. Apmācības laiks komersanta arodā ar pamatskolas izglītību — 4 gadi, ar vidējo izglītību — 2 gadi.

Praktiskās iemaņas audzēkņi apgūst skolas mācību veikalā, Preiļu patērētāju biedrības mācību un ražošanas veikalā «Celtnieks», skolas bufetē, kur tiek pārdota pašu gādātā un ražotā produkcija.

Organizēšanas un vadīšanas darba praktiskās iemaņas au-

dzēkņi iegūst Preiļu kooperatīvās arodvidusskolas audzēkņu kopdarbības sabiedrībā.

Mācību laikā audzēkņi saņem valsts noteikto minimālo sociālo stipendiju — Ls 7,5. Viena audzēkņa apmācība 1994. gadā skolā izmaksās Ls 150.

Skolai ir kopmītne ar 140 vietām. Atpūtai audzēkņiem tiek piedāvātas televīzijas pārraides, videofilmas, tenisa, novusa spēles, trenāžieri.

Brīvajā laikā audzēkņiem ir iespēja darboties sporta sekcijās, kulinārijas, vokālajā, dramatiskajā, kā arī citos pulciņos. Skolā rīta aktīva sabiedriskā dzīve: tiek organizēti arodmeistarības konkursi, tikšanās ar interesantiem cilvēkiem, ekskursijas.

SKOLAS ADRESE: Kooperatīva ielā 6, Preiļi, LV-5300. Telefons 22864, 21764.

N. Pīzele, ārpusstundu darba organizatore

Kad par ēdienu jāmaksā pašiem

Jaunaglonas lauksaimniecības arodskolas ēdnīcā strādā šefpavāre Lidija Jokste. Tas, ka viņas gatavotais ēdiens ir garšīgāks nekā citur, nav apstrīdams. Lauksaimniecības skolu ir beiguši simtiem jauniešu, kuri ar labu vārdu atceras pavāri Lidiju. Pusdienas maksā 20-25 santīmus. Tie laiki, kad arodvidusskolā kursantus ēdināja par valsts naudu, ir garām. Tagad tie saņem nelielu stipendiju, bet par ēdināšanu maksā paši.

Arodvidusskolas direktora vietnieks Ancāna kungs saka: nekad vairs nebūs tā, ka pēc ēdienreizes skolas telpās puikas mētāsies ar vārītām olām vai maizes gabaliem. Kad pusaudzis par ēdienu maksā no savas stipendijas, viņš zina šīs maizītes cenu un santīmu vērtību!

Sabiedriskās ēdināšanas izmaksu samazināšanai skolā perspektīva ir viena — pašiem vairāk audzēt pārtikas produktus, lai tos krogaldam pārdotu par pašizmaksu. To skolā darīja visu laiku, to veicinās arī turpmāk. Pašlaik krogaldā ir kartupeļi, kurus kursanti pērmuden nopelnīja paši. Tātad, gluži par

veltī.

Jebkurā virtuvē svarīga ir gan produktu kvalitāte, gan to pašizmaksa. Taču noteicošais faktors ir pavāra amatprasmē un godaprātis. Jaunaglonas lauksaimniecības skolā, par laimi, ir visi trīs priekšnoteikumi. Ir labi produkti, to iepirkuma cenas ir mērenas, ir labi pavāri. Lidija Jokste, Vija Dzalbe, Česlava Puzanova, Lilija Veigule gatavo labi. Arī porcijas šeit ir lielākas nekā citur. Pavārs, kurš gadiem gatavo ēdienus pusaudžiem, vislabāk zina viņu labo apetīti. Vāra garšīgas zupas, sārtīgus otrs ēdienu, saldēdzenus. Ja šķīvji tiek iztukšoti, tas nozīmē, ka pavārs strādā centīgi. Pati Lidija Jokste ir nobažījies par bāreņu ēdināšanu, jo skolā mācās arī šādi bērni, kuriem vienīgā izsalkuma remdināšanas vieta ir skolas virtuve. Astoņdesmit santīmi dienā, ko šiem bērniem atvēl valsts, tomēr ir parāk maza summa. Agrāk izlāpījās ar biežāku baltmaizes rīcienu, bet tagad arī maizīte ir dārga. Un tomēr no šīs ēdienreizes bērni aiziet sārtīgi paēduši.

Labu apetīti Preiļu sabiedriskās ēdināšanas uzņēmumos!

Preiļu patērētāju kooperācijas ēdināšanas apvienība piedāvā savus pakalpojumus šādos uzņēmumos:

- restorāns — bārs Preiļos, Kooperatīva ielā 1a;
- kafejnīca «Zile» Preiļos, Brīvības ielā 70;
- kafejnīca «Liepas» Preiļos, Raiņa bulvārī 24;
- kafejnīca «Turība» Aglonā;
- kafejnīca «Uguntiņa» Pelēcos;
- kafejnīca Stabulniekos;
- kulinārijas veikals, ēdnīca Preiļos, Kooperatīva ielā 1a;

Preiļu sabiedriskās ēdināšanas uzņēmumi pieņem pasūtījumus konditorejas un kulinārijas izstrādājumiem. Plašā izvēlē maizītes, kūkas, tortes, cepumi, mīklas. Jūs varat pasūtīt desmit veidu tortes — «Augļu», «Kārumniece», «Prozit», «Riekstiņš», «Mājas», «Kijevas» u.c. Pasūtījumus vēlam pieņemt iepriekš. Izpildām divu dienu laikā.

Klājam banketa galdus oficiālām pieņemšanām un viesībām. Pieņemam pasūtījumus svinību galdū klāšanai mājās.

Ar šī gada 20. martu piedāvājam viesnīcas pakalpojumus. Tā iekārtota tirdzniecības centra telpās Preiļos, Kooperatīva ielā 1a (otrajā stāvā virs kulinārijas veikala).

Iznomājam restorāna telpas kāzu un citām svinībām. Iznomājam traukus.

Preiļu rajona patērētāju biedrību savienības sistēmas atsevišķu pārtikas produktu brīvās mazumcenas 1994. gada 1. aprīlī

Nosaukums	Pārdošanas cena (Ls)	Nosaukums	Pārdošanas cena (Ls)
MAIZES IZSTRĀDĀJUMI		GĀLAS UN DESU IZSTRĀDĀJUMI	
1. Darnicas maize 1/720	0,14	24. Liellopu rulete (p/ž) kg	2,00
2. Dubnas maize 1/650	0,14	25. Liellopu ribiņas kg	0,44
3. Batons (a/l) 1/500	0,16	26. Ramenskas desa kg	1,74
4. Šafranu kl. (a/l) 1/400	0,18	27. Cisiņi (vār.) kg	1,54
5. Pilsētas batons (a/l) 1/350	0,14	28. Sardeles (vār.) kg	1,46
6. Pītā, Latgales (a/l) 1/350	0,14	29. Latgales desa (vār.) kg	1,36
7. Baltmaize 1/700	0,16	30. Ozerskas desa (p/ž) kg	2,06
8. Baltmaize (a/šķ.) 1/500	0,14	31. Sālītais speķis kg	2,00
9. Ābolu radziņi (a/šķ.) 1/200	0,10	DĀRZENI UN AUGĻI	
10. Zemgales maize (2.šķ.) 1/500	0,12	32. Kāposti (sv.) kg	0,21
11. Rūjienas maize 1/500	0,18	33. Burkāni kg	0,24
12. Abavas batons (1.šķ.) 1/400	0,11	34. Bietes kg	0,07
13. Aromātiskais batons (1.šķ.) 1/300	0,12	35. Kartupeļi kg	0,06
14. Matkules maize 1/650	0,16	36. Mandarīni kg	1,00
15. Batons (1.šķ.) 1/500	0,14	37. Kivi 1 gab.	0,10
16. Abavas bulciņa (a/šķ.) 1/300	0,12	38. Bumbieri kg	1,00
17. Batons ar rozīnēm (a/šķ.) 1/400	0,18	39. Āboli (sv.) kg	0,36
Bezalkoholiskie izstrādājumi		40. Tomāti (sv.) kg	1,80
18. Dzēriens «Zvaniņš» 0,5 l	0,07	41. Gurķi (sv.) gab.	0,60
19. Dzēriens «Meža oga» 0,5 l	0,07	42. Banāni kg	0,75
20. Bauskas dzēriens 0,5 l	0,07	43. Apelsīni kg	0,60
21. Mandarīnu dzēriens 0,5 l	0,07	44. Vīnogas kg	2,30
22. Dzēriens «Limonāde» 0,5 l	0,07	45. Citroni kg	0,85
23. Dzēriens «Abava» 0,5 l	0,07	46. Ananasi gab.	2,00

Ē.Gornika,
vecākā cenu ekonomiste

■ Livānu universālveikala suvenīru nodaļa pircējiem allaž piedāvā plašu preču klāstu.

Mums ir ko piedāvāt

Livānu patērētāju biedrības ēdināšanas uzņēmums piedāvā

► **KAFEJNICĀ «LIVENA»**, Rīgas ielā 37a, darba laiks no plkst. 11.00 līdz 23.00 katru dienu. Jūs mīļi sagaidīs barmeni — oficianti, bet pavāri piedāvās picas ar dažādu pildījumu (desu, gaļu, kāpostiem, sēnēm). Var pasūtīt karstu buljonu, karstas maizītes «Hot-Dog», karstus dzērienus, saldējumu, ja vēlaties — arī alkoholiskos kokteiļus. Vienas picas cena atkarībā no pildījuma no Ls 0,31 līdz 0,54. Var nopirkt arī līdzņemšanai, bet kraukšķošie čebureki maksā tikai Ls 0,17.

► **KAFEJNICĀ «DAUGAVA»**, Rīgas ielā 60. Darbinieki aicina iegriezties svinību un ģimenes jubileju gadījumos. Pusdienas izmaksas aptuveni Ls 1,5-2.

Piektdienās no plkst. 22.00 līdz 03.00 darbojas diskotēka, bet sestdienās uzjautrina ar skaistām melodijām Zitāna kungs. Ikdienā te varat iebaudīt visgaršīgākās pankūkas ar dažādiem pildījumiem (āboliem, sēnēm, biezpienu, gaļu). Ļoti lēti var nobaudīt arī kartupeļu kotletes, cena tikai Ls 0,04-0,08.

► **KAFEJNICĀ «IJA»**, Rīgas ielā 12a, darbu atsākusi pēc remonta. Dzērienu veikals pārtapis par kafejnicu. Atvērta katru dienu no plkst. 12.00 līdz 24.00. Var iegriezties pusdienlaikā un nobaudīt firmas ēdienu «Veltis «Ija»», arī karstus pelmeņus. Varēsiet nobaudīt bezalkoholiskos un alkoholiskos dzērienus.

LAIPNI LŪDZAM, NEPAEJIET GARĀM!

► **KULINĀRIJAS VEIKALS Nr.1**, Rīgas ielā 37a.

Seit katru dienu var iegādāties svaigus konditorejas izstrādājumus: siltas maizītes, cepumus, kūkas, tortes, gaļas pusfabrikātus un daudz ko citu. Ja jums gaidāmi svētki, te var pasūtīt tortes, sākot no 300 g utt., — cik lielas vēlaties. Cepam konditorejas izstrādājumus ar īpašiem uzrakstiem un noformējumiem.

Pasūtījumus pieņemam arī pa tālruni 42384.

► **LIVĀNU UNIVERSĀLVEIKALS** — sava veida tirdzniecības centrs, kas nodrošina iedzīvotājus ar plašu sortimenta precēm un pakalpojumiem. Pircēja laika ekonomijas nolūkā veikalā ir iespējams ne tikai iegādāties nepieciešamo preci, bet arī apmeklēt frizieri, atpūsties un iemalkot tasi kafijas.

Visplašākais preču sortiments un daudzveidība ir universālveikala 1. stāvā. Jaunizveidotajā tirdzniecības nodaļā aicinām iegriezties ikvienu, kas vēlas nopirkt jaunās mēbeles. Pēc pēdējiem preču pieveidumiem no Valmieras, Rēzeknes, Rīgas un Ventspils, varat iegādāties atpūtas sūrīti «Benita», 2 un 4 durvju skapjus, divāngultas, atpūtas krēslus. Paju biedriem, kas nomaksājuši pilnu paju, sekojošas preces piedāvājam ar atlaidi (cena Ls par 1 vienību):

	Paju biedriem	Pārējiem
atpūtas krēsls (izvelkamais)	94,78	103,82
atpūtas stūrītis «Viktorija»	204,44	223,91
divdurvju skapis	47,25	51,54
ledusskapis	177,18	194,06

Ja vajadzīgās preces nav veikalā, aicinām pasūtīt tās pēc katalogiem, un jūsu pasūtījums tiks izpildīts. Lai maksimāli palielinātu lauku iedzīvotāju apkalpošanu, biedrība lielgabariņa preces var piegādāt ikvienam mājās.

Veikala 2. stāvā piedāvājam sieviešu apģērbus, apavus, parfimēriju un kosmētiku, visdažādākos audumus, segas. Tāpat piedāvājam iegriezties gan suvenīru, gan trauku nodaļās un «Bērnu pasaulē».

Gadu gaitā PB jau izveidojusies cieša sadarbība ar tiešajiem ražotājiem: «Dailradi», Dobeles rūpnīcu «Spodrība», a/s «Ērglis», Olaines plastmasu rūpnīcu, Rīgas porcelāna fabriku.

Diezgan pieprasīti pēdējā laikā ir dažādi saimniecībai nepieciešamie trauki: metāla kannas, visdažādākie plastmasas izstrādājumi, veļas pulveri.

PB veikalos daudzu preču cenas par 15-20% zemākas nekā citur. Tikai dažas no tām:

viriešu apavi	Ls 3,40;
veļas pulveris (imp., 600 g) «Bruza»	Ls 0,70;
«Laura»	Ls 0,87;
dūnu sega	Ls 15;
apavu krēmi	Ls 0,07-0,15;
zobu pastas	Ls 0,32-0,65
magnetola «Rīga-310»	Ls 37.

AICINĀM IEGRIEZTIES

UN IEPIRKTIES IKVIENĀ PB VEIKALĀ.

Mūsu veikalos iegādātās preces vienmēr būs kvalitatīvas, bez viltojumiem un ar garantiju!

M.Celmiņa,
Livānu PB galvenā ekonomiste

Saskaņā ar paju biedru konferences lēmumu un izmainām Patērētāju biedrību savienības statūtos turpmāk Preiļu rajona patērētāju biedrību savienība sauksies

«PREIĻU KOOPERATĪVO SABIEDRĪBU SAVIENĪBA».

Preiļu Kooperatīvo sabiedrību savienībā var iestāties visas tās kooperatīvās sabiedrības, kuras vēlas to darīt.

Aglonas, Preiļu un Livānu patērētāju biedrības aicina savus paju biedrus, kuri vēl nav iemaksājuši obligāto paju (Ls 7,5), to izdarīt.

- Iemaksāt var uzreiz vai pakāpeniski tuvākajā veikalā vadītāji vai Aglonas, Preiļu un Livānu patērētāju biedrību kantoros.
- Paju biedriem, kuri iemaksājuši pilnu paju, tiek garantētas atlaides: pērktot lielgabariņa preces, cenas pazeminātas saskaņā ar attiecīgās patērētāju biedrības valdes lēmumu.
- Aglonas patērētāju biedrībā pirts pakalpojumi ar 50% atlaidi.

Ja jums vajadzīga dāvana, lūdzam veikalā

«DĀVANAS»,

Daugavpils ielā 2.

Palīdzēsīm izvēlēties, glīti iesaiņosim.
Veikala darba laiks: no plkst. 9.00 līdz 20.00 katru dienu.

PREIĻU PATĒRĒTĀJU BIEDRĪBAS VEIKALOS «MĒBELES» UN «SADZĪVES TEHNIKA»

pieņem iepriekšējus pasūtījumus

mēbelēm, televizoriem, ledusskapjiem, veļas mazgājamajām mašīnām, velosipēdiem, mopēdiem, radioprecēm.

Nepieciešamības gadījumā veic piegādi mājās.

Telefoni: «Mēbeles» 22004, «Sadzīves tehnika» 22604.

SAIMNIECĪBAS PREČU VEIKALĀ PREIĻOS var pasūtīt ASV ražotos motorzāģus, to rezerves daļas, barības smalcinātājus.

Telefons 22137.

PREIĻU UNIVERSĀLVEIKALA GALANTĒRIJAS NODAĻĀ

plašā izvēlē Vācijā ražotie matu kopšanas līdzekļi, firmas «Palmolive» parfimērija, a/s «Somdaris», «Dailrade» ražotā produkcija.

APAVU NODAĻĀ

firmas «Meteors» ražotā produkcija, gumijas zābaki, sporta čības jebkurai gaumei.

Preiļu RPBS saimniecības preču veikalos pārdošanā ir minerālmēsli: karbamīds, superfosfāts, amonija salpetris, kalifoss, kālija hlorīds u.c.

KARBAMĪDS — viens no koncentrētākajiem slāpekļa minerālmēsliem (līdz 46,3% slāpekļa). Izmantojams visās augsnēs, visām kultūrām, bet sevišķi efektīvs ir augļu kokiem, dārzena kultūrām kompleksā ar kāliju — fosfora minerālmēsliem.

SUPERFOSFĀTS satur 18-19% fosfora. Labi šķīst ūdenī, piemērots visām augsnēm un visām kultūrām. Sevišķi efektīvs minerālmēslojums kopā ar kūtmēsliem.

KĀLIJA MINERĀLMĒSLI izmantojami visām kultūrām visās augsnēs. Ieteicami lietot kopā ar slāpekļa un fosfora mēslojumu, pasargās augus no nelabvēlīgu laika apstākļu ietekmes (sausuma, sakrīšanas veidros), palielina to izturību pret slimībām.

PREIĻU RAJONA PATĒRĒTĀJU BIEDRĪBU SAIMNIECĪBAS PREČU VEIKALOS pārdošanā plašā sortimentā zirglietas.

Cienījamie zemnieki un citi mājdzīvnieku turētāji!

Rajona patērētāju biedrību saimniecības preču veikalos pārdošanā Tukuma rajona p/s «Straume» ražotie kompleksi liellopiem, cūkām un putniem. Sastāvā ietilpst: rauši, raugs, lizīns, zivju milti, mikroelementi, vitamīni B₁, B₂, PP₁, A un citi komponenti.

Lietojot kompleksus, jūs spēsiet nodrošināt sabalansētu, pilnvērtīgu barību saviem mājdzīvniekiem. Tas paaugstinās mājdzīvnieku produktivitāti.

PREIĻU RPBS PĀRTIKAS VEIKALOS pārdošanā iesala ekstrakts

Produkts ieteicams maziem bērniem, sievietēm grūtniecēm un cilvēkiem ar paaugstinātu nervu spriedzi.

CIENĪJAMIE PIRCĒJI!

► Piedāvājam elegantas, spilgtās krāsās, pava-sarīgās noskaņās par pieņemamām cenām Vācijā ražotās sieviešu zeķbikses. Tās var iegādāties Preiļu, Livānu un Aglonas universālveikalos.

CIENĪJAMIE PIRCĒJI!

Rajona patērētāju biedrību pārtikas veikalos pārdošanā ir diētiskie koncentrāti «Osteonorm» un «Gastronorm».

KONCENTRĀTS «OSTEONORM» domāts kaulu sistēmas stiprināšanai, veicina kaulu lūzumu sadzīšanu, aizkavē zobu kariesa rašanos, palielina hemoglobīna un sarkano asinsķermenīšu daudzumu asinīs.

KONCENTRĀTS «GASTRONORM» lietojams mutes dobuma un kuņģa zarnu trakta mikrofloras normalizēšanai, nodrošina citronu un etiķskābes aizvietošanu, atspirdzinošu dzērienu gatavošanai, pie tējas vai kafijas citrona vietā.

Lietojot koncentrātus «Osteonorm» un «Gastronorm», jūs uzlabosiet savu veselību un labsajūtu!

Minētos preparātus ražo Smiltēnes rūpniecība. Ieinteresētos pircējus lūdzam pieteikties pilsētas pārtikas un lauku veikalos savās dzīves vietās.

NOVADNIEKS

Laikraksts iznāk kopš 1950. gada 29. marta.
Redakcijas adrese: Aglonas ielā 1, Preiļi, LV-5301.
☎ 22059, 21759, 22154, 21996, 21985, 22305.
PASŪTĪJUMA INDEKSS 68169.

Izdod Preiļu rajona pašvaldības uzņēmums «Novadnieks»
REDAKTORS PĒTERIS PIZELIS

Reģistrācijas apliecība Nr 1018.
Iespēsts SIA «SAB» Daugavpilī, Valkas ielā 1. Ošetiešpiedums. 1 iespiedloksne.
Metiens 4997 eksemplāri. Pas. Nr 610